

Sveriges akademiker på G!

Det har gått drygt 60 år sedan Sveriges Yngre Akademikers Centralorganisation bildades på grund av svårigheter att finansiera högre studier. Tack vare Syacos engagemang infördes 1946 förebilden till dagens studielån. Två år senare bildades Sveriges akademikers centralorganisation, Saco, av 18 förbund med sammanlagt 16 000 medlemmar.

Under åren som gått har uppdraget

Eva Nilsson Bågenholm
ordförande i Läkareförbundet

för Saco varierat – många år var det centralorganisationerna som var förhandlande parter på alla sektorer. För att medlemmarna ska kunna klara tider av arbetslöshet bildade Saco 1970 arbetslöshetskassan AEA, och trettio år senare startades Saco inkomstförsäkring.

Saco har vuxit rejält – idag har organisationen 25 medlemsförbund med tillsammans ca 570 000 medlemmar. Detta speglar den kraftigt utökade dimensioneringen av högskoleplatser, många fler har idag möjlighet att studera på universitet och högskolor.

Tyvär har detta också inneburit att arbetslösheten för akademiker är högre än någonsin tidigare. Satsningen på fler utbildningsplatser har inte motsvarats av någon förändring på arbetsmarknaden.

Om en månad har Saco kongress i Stockholm. Kongressen äger rum vart fjärde år, och ska nu lägga fram en färdriktning för Sacos arbete under 2006–2009. Dessutom ska kongressen se längre fram och ta fram strategier för den verklighet som kommer att möta akademiker i framtiden.

Till årets kongress har inkommit 19 motioner som handlar om allt från federationens namn till utbildning, forskning och Sacos konstitution. Detta visar på ett stort intresse och engagemang från förbunden för att utveckla verksamheten.

De senaste årens expansion av högskoleutbildningen har inte parats med en tillräcklig utbyggnad av resurserna, och under de närmaste åren måste det ske en rejäl upprustning av kvalite-

ten. Flera motioner handlar om hur förutsättningarna för att bedriva forskning i Sverige kan förbättras.

Regeringen har diskuterat möjligheten att ta ut avgift för högskolestudenter från länder utanför EU/EES för att bredda finansieringsbasen, vilket har föranlett några förbund att motionera i frågan.

Sacos styrelse anser att det är viktigt att pröva och utvärdera olika finansieringssystem. Den vill således inte avvisa regeringens förslag eftersom det skapar ökad konkurrens och kan förbättra resurserna för högskolorna.

Antalet yrkesverksamma medlemmar har under föregående kongressperiod ökat väsentligt, vilket inneburit stigande avgiftsintäkter för Saco. Detta har inte nödvändigtvis motsvarats av ökade verksamhetsbehov. Följden har blivit att Sacos ekonomi har visat överskott under perioden. Styrelsen föreslår därför i en proposition en sänkning från 135 kr/medlem och år till 129 kr.

Sveriges läkarförbund och Civilekonomerna anser dock inte att den föreslagna sänkningen är tillräckligt stor. Med hänvisning till den positiva ekonomin och den utveckling som flyttat ansvarsområden från centralorganisationen till förbunden anser vi att avgiften bör sänkas till 125 kr/år och medlem.

En viktig fråga som kommer att diskuteras är namnet – ordet centralorganisation känns omodernt och klumpigt, varför Jusek föreslår att Saco byter namn till Sveriges akademiker under den kommande kongressperioden. Namnet kan tydligare profilera medlemsförbunden och visa på organisationens roll som företrädare för landets alla akademiker.

Många andra väsentliga frågor kommer också att diskuteras, t ex skatternas inverkan på tillväxten, att kompetens och ansvar måste löna sig, socialförsäkringssystemen och mycket mer.

Läkareförbundet har sju ombud på kongressen som kommer att bidra till diskussionerna. Har du funderingar och synpunkter på Sacos arbete, läs gärna mer om kongressen på www.saco.se eller hör av dig till något av Läkareförbundets ombud.

eva.nilsson.bagenholm@slf.se

Hotet i medicinskåpet

II Det är ett samhällsproblem att unga kvinnor vill skada sig. Ett inte så uppmärksammat sätt att göra det på är att överdosera paracetamol – vårt mest sålda receptfria läkemedel.

På nyhetsplats i detta nummer diskuteras om tillgängligheten av paracetamol på något sätt bör begränsas. Åldersgräns för försäljning? Försäljning enbart över disk? Begränsning av förpackningsstorlekar?

Eventuellt kommer en utredning att få i uppdrag att studera problemet och komma med förslag.

Ännu ett typiskt svenskt sätt att åtgärda ett problem på marginalen, kan tyckas. Ska vi också begränsa tillgången till rakblad?

Självfallet måste vi i stället gå till roten av det onda och angripa det som orsakar flickors självdestruktiva handlingar, utbrister vän av ordning. Visst – men hur? Fler förslag? Någon ... ? **LT**

Kalmaritisk planekonomi

II Barometern (m) kritiserar landstingsoppositionen för att vilja bryta överenskommelsen om sjukhusstrukturen i Kalmarlandstinget:

Nyklipp

»Det är som att läsa ett referat från en sovjetisk kommission om planekonomisk stältillverkning, där fabrikskombinat kämpar mot varandra.

/---/ Att på politisk nivå gå in och använda patienternas vårdbehov som ett slags regionalpolitisk regulator är naturligtvis absurd. Det är att sätta vårdapparaten före enskilda människors behov.

Kritiken hörs då att om politiker inte styr kommer allsköns mygel och intriger på förvaltningsnivå förfördela vissa och gynna andra. Också svaret på det är enkelt att ge: den starkaste drivkraften är återigen patienternas egen valfrihet. Det är den enskildes behov som ska styra hans eller hennes vård, då ska patienten också ges makten att bestämma var och när vården ska ges.

Det är den borgerliga landstingsmajoritetens givna sak att tydligt stå upp för denna vanliga människors valfrihet och entydigt ta avstånd från all regionalpolitisk kohandel. ◀ •